

BIJLAGE 6 – Resultaten perceptieonderzoek

1. Perceptie van milieuproblemen in de woonomgeving

	Moeders pasgeborenen		Jongeren		Volwassenen	
	n	%	n	%	n	%
Geen lokaal milieuprobleem	168	66,9	151	74,0	102	51,3
Wel lokaal milieuprobleem	83	33,1	53	26,0	97	48,7
Totaal	251	100,0	204	100,0	199	100,0

	Moeders pasgeborenen			Jongeren			Volwassenen		
	Geen hoger onderwijs	Hoger onderwijs	Totaal	Geen hoger onderwijs	Hoger onderwijs	Totaal	Geen hoger onderwijs	Hoger onderwijs	Totaal
Geen lokaal milieuprobleem									
Frequentie	69	97	166	69	81	150	45	56	101
Percentage	71,9	63,8	66,9	80,2	69,8	74,3	67,2	42,7	51,0
Wel lokaal milieuprobleem									
Frequentie	27	55	82	17	35	52	22	75	97
Percentage	28,1	36,2	33,1	19,8	30,2	25,7	32,8	57,3	49,0
Totaal									
Frequentie	96	152	248	86	116	202	67	131	198
Percentage	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Milieucompartiment	Moeders pasgeborenen			Jongeren			Volwassenen		
	n	% respond. (n=233)	% problemen	n	% respond. (n=191)	% problemen	n	% respond. (n=194)	% problemen
Luchtvervuiling	63	27,0	36,0	39	20,4	33,1	82	42,3	29,3
Geluidshinder	30	12,9	17,1	25	13,1	21,2	47	24,2	16,8
Bodemvervuiling	15	6,4	8,6	12	6,3	10,2	34	17,5	12,1
Geurhinder	21	9,0	12,0	14	7,3	11,9	30	15,5	10,7
Watervervuiling	15	6,4	8,6	13	6,8	11,0	24	12,4	8,6
Lichthinder	7	3,0	4,0	4	2,1	3,4	22	11,3	7,9
Binnenhuisvervuiling	8	3,4	4,6	3	1,6	2,5	22	11,3	7,9
Vervuiling via voeding	12	5,2	6,9	5	2,6	4,2	13	6,7	4,6
Ander	4	1,7	2,2	3	1,6	2,5	6	3,1	2,1
TOTAAL	175		100,0	118		100,0	280		100,0
Vervuulende activiteit									
Energieactiviteit	7	3,0	3,0	4	2,1	2,8	16	8,2	4,7
Industrie	48	20,6	20,4	24	12,6	16,8	59	30,4	17,4
Handel en diensten	8	3,4	3,4	1	0,5	0,7	12	6,2	3,5
Huishoudens	12	5,2	5,1	3	1,6	2,1	28	14,4	8,3
Landbouw	10	4,3	4,3	13	6,8	9,1	23	11,9	6,8
Transport	34	14,6	14,5	19	9,9	13,3	40	20,6	11,8
Verkeer	57	24,5	24,3	34	17,8	23,8	71	36,6	20,9
Afvalverwerking	17	7,3	7,2	5	2,6	3,5	19	9,8	5,6
Zwerfvuil/sluisstort	10	4,3	4,3	16	8,4	11,2	15	7,7	4,4
Vernietiging natuur	10	4,3	4,3	5	2,6	3,5	18	9,3	5,3
Gebruik ongezonde producten	6	2,6	2,6	3	1,6	2,1	20	10,3	5,9
Roken	12	5,2	5,1	12	6,3	8,4	8	4,1	2,4
Andere	4	1,7	1,7	4	2,1	2,8	10	5,2	2,9
TOTAAL	235			143			339		100,0
Vervuulende stof									
Pesticiden	11	4,7	6,0	6	3,1	4,3	24	12,4	7,4
Zware metalen	14	6,0	7,7	8	4,2	5,7	26	13,4	8,0
Dioxines	10	4,3	5,5	6	3,1	4,3	26	13,4	8,0
Afval	22	9,4	12,1	18	9,4	12,9	29	14,9	8,9
Chemisch afval	12	5,2	6,6	7	3,7	5,0	11	5,7	3,4
Radioactief afval	5	2,1	2,7	6	3,1	4,3	10	5,2	3,1
Mest	5	2,1	2,7	13	6,8	9,3	16	8,2	4,9
Uitlaat-verbrandingsgassen	57	24,5	31,3	40	20,9	28,6	75	38,7	23,0
Schadelijke dampen	11	4,7	6,0	12	6,3	8,6	24	12,4	7,4
Fijn stof	26	11,2	14,3	19	9,9	13,6	63	32,5	19,3
Ozon	9	3,9	4,9	3	1,6	2,1	6	3,1	1,8
Andere	0	0,0	0,0	2	1,0	1,4	16	8,2	4,9
TOTAAL	182			140			326		100,0

Ongerustheid over gezondheid inzake milieuproblemen	Moeders pasgeborenen		Jongeren		Volwassenen	
	n	%	n	%	n	%
Niet ongerust	4	1,6	18	8,6	9	4,4
Weinig ongerust	18	7,1	17	8,1	12	5,9
Eerder niet ongerust	19	7,5	6	2,9	20	9,8
Eerder wel ongerust	15	5,9	5	2,4	36	17,6
Een beetje ongerust	18	7,1	7	3,3	13	6,4
Zeer ongerust	8	3,1	0	0,0	5	2,5
TOTAAL	82	32,2	53	25,2	95	46,6

Gezondheidsklachten n.a.v. milieuproblemen	Moeders pasgeborenen			Jongeren			Volwassenen		
	n	% respond. (n=82)	% klachten	n	% respond. (n=53)	% klachten	n	% respond. (n=95)	% klachten
Luchtwegklachten	14	17,1	15,9	6	11,3	11,8	14	14,7	7,9
Astma	7	8,5	8,0	3	5,7	5,9	9	9,5	5,1
Stress	7	8,5	8,0	3	5,7	5,9	5	5,3	2,8
Hoofdpijn	11	13,4	12,5	4	7,5	7,8	4	4,2	2,3
Allergie	11	13,4	12,5	6	11,3	11,8	16	16,8	9,0
Oorproblemen	1	1,2	1,1	2	3,8	3,9	1	1,1	0,6
Vermoeidheid	6	7,3	6,8	5	9,4	9,8	8	8,4	4,5
Huidaandoeningen	5	6,1	5,7	4	7,5	7,8	7	7,4	4,0
Spijvertering	4	4,9	4,5	3	5,7	5,9	5	5,3	2,8
Snel verbranden huid	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Misselijkheid	4	4,9	4,5	2	3,8	3,9	2	2,1	1,1
Slapeloosheid	4	4,9	4,5	4	7,5	7,8	3	3,2	1,7
Kanker	4	4,9	4,5	1	1,9	2,0	4	4,2	2,3
Onbehagen	3	3,7	3,4	1	1,9	2,0	5	5,3	2,8
Vruchtbaarheid	3	3,7	3,4	0	0,0	0,0	1	1,1	0,6
Bloeddruk	0	0,0	0,0	1	1,9	2,0	1	1,1	0,6
Concentratie	3	3,7	3,4	3	5,7	5,9	3	3,2	1,7
Nierproblemen	0	0,0	0,0	1	1,9	2,0	0	0,0	0,0
Andere	1	1,2	1,1	2	3,8	3,9	1	1,1	0,6
TOTAAL	88		100,0	51		100,0	89		100,0

2. Informatie over milieuproblemen

Moeders pasgeborenen Vertrouwen in infokanalen	Weinig		Matig		Veel		Missing
	n	%	n	%	n	%	n
Gemeentebestuur	50	20,8	143	59,6	47	19,6	15
Provinciale/centrale overheden	64	27,0	143	60,3	30	12,7	18
Lokale/regionale media	46	19,4	159	67,1	32	13,5	18
Algemene media	43	18,4	147	62,8	44	18,8	21
Wetenschappers	37	15,7	85	36,0	114	48,3	19
Veroorzakers milieuproblemen	167	70,8	67	28,4	2	0,8	19
Huisarts	39	16,5	83	35,2	114	48,3	19
Milieuorganisaties	43	18,5	122	52,4	68	29,2	22
Onderwijsinstellingen	46	19,6	135	57,4	54	23,0	20
Politieke partijen	137	58,1	97	41,1	2	0,8	19
Vrienden/kennissen	44	18,6	141	59,5	52	21,9	18
Consumenten- en verbruikersorganisaties	71	30,0	127	53,6	39	16,5	18
Internet	67	28,3	144	60,8	26	11,0	18

Moeders pasgeborenen Gewenste en ontvangen info	Info gewenst?		Info ontvangen?	
	n	%	n	%
Gemeentebestuur	116	45,5	46	18,0
Provinciale/centrale overheden	81	31,8	18	7,1
Lokale/regionale media	59	23,1	38	14,9
Algemene media	76	29,8	54	21,2
Wetenschappers	72	28,2	14	5,5
Veroorzakers milieuproblemen	38	14,9	4	1,6
Huisarts	51	20,0	14	5,5
Milieuorganisaties	55	21,6	38	14,9
Onderwijsinstellingen	32	12,5	18	7,1
Politieke partijen	13	5,1	12	4,7
Vrienden/kennissen	22	8,6	24	9,4
Consumenten- en verbruikersorganisaties	38	14,0	18	8,2
Internet	31	12,2	21	7,1

Jongeren Vertrouwen in infokanalen	Weinig		Matig		Veel		Missing
	n	%	n	%	n	%	
Gemeentebestuur	44	22,4	111	56,6	41	20,9	14
Provinciale/centrale overheden	58	29,7	109	55,9	28	14,4	15
Lokale/regionale media	36	18,5	112	57,4	47	24,1	15
Algemene media	23	11,6	114	57,6	61	30,8	12
Wetenschappers	24	12,5	67	34,9	101	52,6	18
Veroorzakers milieuproblemen	129	67,9	54	28,4	7	3,7	20
Huisarts	32	16,6	62	32,1	99	51,3	17
Milieuorganisaties	24	12,4	91	46,9	79	40,7	16
Onderwijsinstellingen	28	14,4	110	56,4	57	29,2	15
Politieke partijen	103	53,6	79	41,1	10	5,2	18
Vrienden/kennissen	31	15,9	92	47,2	72	36,9	15
Consumenten- en verbruikersorganisaties	74	38,7	105	55,0	12	6,3	19
Internet	56	29,0	111	57,5	26	13,5	17

Jongeren Gewenste en ontvangen info	Info gewenst?		Info ontvangen?	
	n	%	n	%
Gemeentebestuur	44	21,0	27	12,9
Provinciale/centrale overheden	28	13,3	16	29,0
Lokale/regionale media	48	22,9	61	7,6
Algemene media	62	29,5	79	37,6
Wetenschappers	61	29,0	21	10,0
Veroorzakers milieuproblemen	15	7,1	3	1,4
Huisarts	44	21,0	35	16,7
Milieuorganisaties	37	17,6	29	13,8
Onderwijsinstellingen	41	19,5	73	34,8
Politieke partijen	7	3,3	13	6,2
Vrienden/kennissen	45	21,4	66	31,4
Consumenten- en verbruikersorganisaties	7	3,3	8	3,8
Internet	32	15,2	39	18,6

Volwassenen Vertrouwen in infokanalen	Weinig		Matig		Veel		Missing
	n	%	n	%	n	%	
Gemeentebestuur	23	11,6	124	62,3	52	26,1	5
Provinciale/centrale overheden	19	9,6	118	59,9	60	30,5	7
Lokale/regionale media	43	21,8	119	60,4	35	17,8	7
Algemene media	27	14,1	117	60,9	48	25,0	12
Wetenschappers	16	8,2	46	23,6	133	68,2	9
Veroorzakers milieuproblemen	151	77,8	39	20,1	4	2,1	10
Huisarts	30	15,6	69	35,9	93	48,4	12
Milieuorganisaties	22	11,3	111	56,9	62	31,8	9
Onderwijsinstellingen	40	20,7	105	54,4	48	24,9	11
Politieke partijen	131	68,2	59	30,7	2	1,0	12
Vrienden/kennissen	55	28,6	115	59,9	22	11,5	12
Consumenten- en verbruikersorganisaties	43	22,5	107	56,0	41	7,8	13
Internet	50	26,0	127	66,1	15	21,5	12

Volwassenen Gewenste en ontvangen info	Info gewenst?		Info ontvangen?	
	n	%	n	%
Gemeentebestuur	133	65,5	63	31,0
Provinciale/centrale overheden	115	56,7	59	29,1
Lokale/regionale media	58	28,6	47	23,2
Algemene media	79	38,9	66	32,5
Wetenschappers	95	46,8	38	18,7
Veroorzakers milieuproblemen	44	21,7	15	7,4
Huisarts	56	27,6	17	8,4
Milieuorganisaties	51	25,1	49	24,1
Onderwijsinstellingen	29	14,3	22	10,8
Politieke partijen	6	3,0	22	10,8
Vrienden/kennissen	21	10,3	29	14,3
Consumenten- en verbruikersorganisaties	47	23,2	20	9,9
Internet	31	15,3	33	16,3

Moeders pasgeborenen	Niet wenselijk		Eerder niet wenselijk		Eerder wenselijk		Zeer wenselijk	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Soort informatie								
Binnenhuisrisico's	18	7,4	15	6,1	115	47,1	96	39,3
Gezondheidsrisico's producten	13	5,3	21	8,6	107	43,7	104	42,4
Milieurisico's producten	12	5,0	19	7,9	134	55,6	76	31,5
Risicoreducerende maatregelen	12	4,9	16	6,5	127	51,6	91	37,0
Wijze van informeren								
Brochures	31	12,9	33	13,7	135	56,0	42	17,4
Media	16	6,7	22	9,2	132	55,5	68	28,6
Bijeenkomsten	75	31,8	110	46,6	42	17,8	9	3,8
Productinformatie	12	5,0	11	4,5	106	43,8	113	46,7
Betrokkenheid beleid	23	9,6	49	20,5	124	51,9	43	18,0
Website overheid	20	8,4	37	15,5	110	46,2	71	29,8
Andere websites	27	12,2	55	24,9	102	46,2	37	16,7

Jongeren	Niet wenselijk		Eerder niet wenselijk		Eerder wenselijk		Zeer wenselijk	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Soort informatie								
Binnenhuisrisico's	39	19,7	35	17,7	74	37,4	50	25,3
Gezondheidsrisico's producten	28	14,1	40	20,2	81	40,9	49	24,7
Milieurisico's producten	24	12,2	34	17,3	99	50,3	40	20,3
Risicoreducerende maatregelen	22	11,3	30	15,4	100	51,3	43	22,1
Wijze van informeren								
Brochures	50	25,4	48	24,4	77	39,1	22	11,2
Media	19	9,6	27	13,7	104	52,8	47	23,9
Bijeenkomsten	78	39,8	77	39,3	33	16,8	8	4,1
Productinformatie	22	11,2	30	15,3	84	42,9	60	30,6
Betrokkenheid beleid	41	21,1	62	32,0	69	35,6	22	11,3
Website overheid	33	16,9	54	27,7	84	43,1	24	12,3
Andere websites	43	22,5	49	25,7	80	41,9	19	9,9

Volwassenen	Niet wenselijk		Eerder niet wenselijk		Eerder wenselijk		Zeer wenselijk	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Soort informatie								
Binnenhuisrisico's	3	1,5	11	5,6	84	42,4	100	50,5
Gezondheidsrisico's producten	9	4,6	10	5,1	79	40,3	98	50,0
Milieurisico's producten	3	1,5	12	6,0	94	47,0	91	45,5
Risicoreducerende maatregelen	4	2,0	8	4,0	83	41,3	106	52,7
Wijze van informeren								
Brochures	14	7	31	15,6	99	49,7	55	27,6
Media	8	4	19	9,5	107	53,5	66	33
Bijeenkomsten	27	13,8	78	40	75	38,5	15	7,7
Productinformatie	2	1	4	2	62	31,2	131	65,8
Betrokkenheid burgers	5	2,6	32	16,5	105	54,1	52	26,8
Website overheid	6	3,1	20	10,2	88	44,9	82	41,8
Andere websites	15	8,2	36	19,7	97	53	35	19,1

Moeders pasgeborenen Evaluatie infocampagnes	Onbekend		Zinvol		Niet zinvol		Missing
	n	%	n	%	n	%	n
Zonder is gezonder	213	88	27	11,2	2	0,8	13
Bouw of verbouw gezond	173	72,7	61	25,6	4	1,7	17
Asbest in en om het huis	175	72,9	63	26,2	2	0,8	15
GSM-gebruik bij kinderen	141	58,5	92	38,2	8	3,3	14
Asbest in land- en tuinbouwbedrijven	201	82,4	38	15,6	5	2,0	11
53% dioxine-uitstoot	179	74,6	52	21,7	9	3,8	15
Slimmer stoken	193	79,1	42	17,2	9	3,7	11
Adem diep in	218	90,1	22	9,1	2	0,8	13
Wonen en gezondheid	183	76,2	54	22,5	3	1,2	15

Jongeren Evaluatie infocampagnes	Onbekend		Zinvol		Niet zinvol		Missing
	n	%	n	%	n	%	n
Zonder is gezonder	176	89,3	14	7,1	7	3,6	13
Bouw of verbouw gezond	156	80,0	32	16,4	7	3,6	15
Asbest in en om het huis	163	82,7	29	14,7	5	2,5	13
GSM-gebruik bij kinderen	68	34,2	90	45,2	41	20,6	11
Asbest in land- en tuinbouwbedrijven	170	85,4	25	12,6	4	2,0	11
53% dioxine-uitstoot	144	73,1	35	17,8	18	9,1	13
Slimmer stoken	126	64,0	58	29,4	13	6,6	13
Adem diep in	138	71,1	38	19,6	18	9,3	16
Wonen en gezondheid	126	64,0	62	31,5	9	4,6	13

Volwassenen Evaluatie infocampagnes	Onbekend		Zinvol		Niet zinvol		Missing
	n	%	n	%	n	%	n
Zonder is gezonder	124	61,7	72	35,8	5	2,5	3
Bouw of verbouw gezond	130	64,7	70	34,8	1	0,5	3
Asbest in en om het huis	117	58,5	79	39,5	4	2,0	4
GSM-gebruik bij kinderen	113	56,5	80	40,0	7	3,5	4
Asbest in land- en tuinbouwbedrijven	168	84,0	23	11,5	9	4,5	4
53% dioxine-uitstoot	111	55,2	83	41,3	7	3,5	3
Slimmer stoken	142	70,6	55	27,4	4	2,0	3
Adem diep in	179	89,1	19	9,5	3	1,5	3
Wonen en gezondheid	154	77,0	45	22,5	1	0,5	4

3. Attitudes en gedrag rond milieubesef

Stellingen in verband met zorg voor het leefmilieu	Moeders pasgeborenen		Jongeren		Volwassenen	
	n	%	n	%	n	%
Zorg voor leefmilieu mede eigen verantwoordelijkheid	244	96,8	169	82,8	197	97,5

Stellingen in verband met zorg voor het leefmilieu	Moeders pasgeborenen (n=237)		Jongeren (n=169)		Volwassenen (n=195)	
	n	%	n	%	n	%
Ik houd rekening met het milieu, maar dat heeft weinig invloed zolang bedrijven en andere burgers niet hetzelfde doen	39	16,5	12	7,1	56	28,7
Ik houd rekening met het milieu en dat heeft invloed / resultaat	136	57,4	104	61,5	113	57,9
Ik zou meer rekening willen houden met het milieu, maar dat kost te veel moeite of geld	25	10,5	28	16,6	6	3,1
Ik zou meer rekening willen houden met het milieu, maar ik weet niet hoe	19	8,0	3	1,8	17	8,7
Ik zou meer rekening willen houden met het milieu, maar eerst moeten bedrijven inspanningen leveren	18	7,6	22	13,0	3	1,5

Stellingen in verband met zorg voor het leefmilieu	Moeders pasgeborenen (n=244)		Jongeren (n=169)		Volwassenen (n=197)	
	n	%	n	%	n	%
ik gebruik zoveel mogelijk het openbaar vervoer	31	12,7	69	40,8	69	35,0
ik ga zoveel mogelijk met de fiets of te voet	76	31,1	131	77,5	110	55,8
ik kies er bewust voor geen eigen auto te hebben	6	2,5	/	/	18	9,1
ik rijd trager met de auto	37	15,2	/	/	47	23,9
ik koop producten die milieuvriendelijker zijn ook al zijn ze wat duurder	68	27,9	14	8,3	77	39,1
ik sorteer afval voor hergebruik	208	85,2	117	69,2	183	92,9
ik doe minder vliegvakanties of wil milieutaks op vliegen betalen	36	14,8	22	13,0	44	22,3
ik gebruik minder energie in huis en tuin	133	54,5	42	24,9	118	59,9
ik gebruik groene energie	26	10,7	15	8,9	40	20,3
ik beperk afval	86	35,2	38	22,5	97	49,2
ik houd rekening met milieuaspecten bij grote uitgaven	108	44,3	/	/	109	55,3
ik ben bereid mijn gedrag aan te passen als dat helpt bij het oplossen van een milieuprobleem in mijn woonomgeving	138	56,6	94	55,6	134	68,0

4. Betrokkenheid bevolking

Hoe moet plaatselijke bevolking betrokken worden?	Moeders pasgeborenen (n=237)		Jongeren (n=197)		Volwassenen (n=195)	
	n	%	n	%	n	%
Een referendum over de te kiezen oplossing	36	15,1	24	12,1	30	15,2
Een enquête over de te kiezen oplossing	92	38,5	93	47,0	50	25,3
Groepsgesprekken met bewoners	27	11,3	24	12,1	37	18,7
Lokale bewoners nemen deel aan een werkgroep van de overheid	27	11,3	17	8,6	49	24,7
De bevolking wordt beter alleen geïnformeerd	52	21,8	35	17,7	29	14,6
De bevolking wordt beter niet betrokken	1	0,4	4	2,0	0	0,0
Andere	4	1,7	1	0,5	3	1,5

Wie moet beslissen?	Moeders pasgeborenen (n=237)		Jongeren (n=197)		Volwassenen (n=202)	
	n	%	n	%	n	%
De overheid hoeft geen rekening te houden met de wensen van	3	1,3	4	2,0	3	1,5
De overheid beslist, maar moet rekening houden met de wensen	203	85,7	161	81,7	183	90,6
De bevolking zou moeten beslissen	28	11,8	30	15,2	13	6,4
Anders	3	1,3	2	1,0	3	1,5

Zelf actief deelnemen?	Moeders pasgeborenen (n=247)		Jongeren (n=197)		Volwassenen (n=202)	
	n	%	n	%	n	%
Nee	221	89,5	152	75,2	104	52,8
Ja, onder bepaalde voorwaarden	8	3,2	6	3,0	28	14,2
Ja	18	7,3	44	21,8	65	33,0